

Koska foorumille ei voi laittaa kursiveja, kursivoidut osuudet ovat sulkujen sisällä. Kärsin tämän osuuden kanssa taas editointisokeudesta, vaikka koitinkin vältellä samoja virheitä kuin aikaisemmissa osissa.. * 24. Luku "En jaksa uskoa mitä juuri kuulin", Matin ääni värisi ja kuulosti tukahtuneelta, "Otetaanpa lyhyt kertaus: Juha raiskasi sinut ja rampautti Jaakon. Sitte sinä uhkailet omalla itsemurhallasi, ko sinun olis pitäny hakee apuu? Kuinka mieletön ihminen voi olla? Mitä helvettiä oikein ajattelit?" Matti painoi päänsä käsiinsä ja pudisteli päätään epäuskoisena. "Elä puhu hänelle tuolla tavoin. Hän oli järkyttyny, minkä varmaanki voit ymmärtää", Jaakko sanoi vakavasti, suorastaan ärsyttävän rauhoittelevalla äänellä. "Kaikella ystävyydellä, pidä ny kerranki se turpas kiinni. En puhunu sinulle. Miks kaikki tää salailu, Sini? Tajuukko, et jos oisit vaan kertonu jollekin, tätä kaikkee ei ois ehkä tapahtunu? Helveti sentään, paras ystäväni telotettiin, koska et voinu puhuu asiasta." Matti tajusi sen sanoessaan, että Jaakko oli kuollut turhaan. Ajatus tuntui lomaannuttavalta. Jos Jaakko olisi rikkonut typerän lupauksensa, Juha olisi päätynt hirteen. Mutta ei. Miksi hemmetissä se ääliö ei voinut vain rikkoo lupaustaan? "Ei se oo Sinin syy, ei hän sitä multa pyytäny. Otan itse vastuun omista teoistani." Matti tiesi, että Jaakko oli oikeassa. Silti Matti tunsu tarvetta olla tytölle vihainen, vaikka ei itsekään täysin ymmärtänyt miksi. "No se tästä jumalauta vielä oisiki puuttunu, et Sini olis pyytänyt sinuu tappamaan ja kiduttaan omaa veljeäs", Matti suuntasi katseensa Siniin ja sylkäisi sanat suustaan vihaisesti, "Saatanan kieroön kasvanu sekopää. Sinä oot kyl yks helvetin mielipuoli narttu. Minusta alkaa tuntua yhä enemmän että sinä tykkäsit siitä, sen takii et puhunu asiasta." Sini sävähti kuin häntä olisi lyöty ja katsoi Mattia jäätävästi, mutta ei sanonut mitään, säilytti ulkoisesti tyyneytensä täydellisesti. Jaakko irvisti vihaisesti, tuijotti Mattia uskomatta korviaan. Matti tiesi käyttäytyvänsä kuin kusipää ja kirosi itseään. (Ei helveti, sanoin juuri raiskatulle ystävälleni että hän on mielipuoli narttu ja hän halusikin tulla raiskatuksi! Ja minulla on sentään jalat ehjinä. Että kukahan tässä onkaan maailmanhistorian suurin kusipää? Enkö saatana osaa koskaan pitää suutani kiinni?) "En jaksa uskoa mitä juuri kuulin. Sano että kuulin harhoja. Et voi saatana olla tosissas. Voisin odottaa tuollaista kommenttia Juhalta, mutta en sulta. Sinä todella kerjää verta nenästäsi", Jaakko ärähti vaarallisella äänellä. (Pidä nyt kerrankin se turpasi kiinni ja pyydä anteeksi), Matti sanoi itselleen. (Olit asiaton, myönnä se perkele. Älä pahenna tilannetta. Ei ole tarvetta ruveta enää yhtään enempää häijyksi. Rauhoitu.) Matti ei kuunnellut järjen ääntä, sen sijaan hän katsoi Jaakkoa kylmästi. "Kiinnostava idea. Mitäköhän muut täällä mietti jos huomais, et yks täällä vuotaa verta? Mutta mitäpä yks surma lisää sinuun enää vaikuttaa. Ja pääsispähän kerralla tästäki kurjuudesta. Anna tulla vaan. Minähän oon sinulle ko veli, todista se." (No niin, hienoa. Nyt sinä todellakin kerjää verta nenästäsi. Todella aikuismaista. Onko ihan pakko? Mikä sinua oikein riivaa?) "Lopettakaa jo toi mieliharkka, tuo on typerää", Sini keskeytti ärtäneesti, "Ei siun Jaakko tartte miun kunniaa puolustella, ei miulla sellasta oo. Ja Matti, tiedän että oot järkyttyny mut ei silti oo pakko käyttäytyä ko kusipää. Lopeta se riidan haastaminen, se on ihan turhaa ja tiät sen itteki." "Ennemmin kuolisin uudestaan, ko satuttasin sinuu", Jaakko sanoi hiljaa katsoen Mattia kiinteästi, "Mutta älä saatana päästä tuommosta enää koskaan suustasi tai en vastaa teoistani." (Tässä kohtaa olisi erinomainen hetki pyytää anteeksi ja myöntää, että ylitit rajan), Matti nalkutti itselleen. (Ei voi olla noin helvetin vaikeaa sanoa sitä.) "Pidä sinä ny turpas kii vähä aikaa, haluan kuulla mitä Sinillä on asiaan sanottavaa. Minkä helvetin takia halusit suojella Juhaa kaiken sen jälkeen?" (Kauanko oikein aiot jatkaa tätä?) Matti kysyi itseltään. (Ihan oikeasti. Mikä ihmeen tarve sinulla on loukata heitä tällaisella hetkellä, kaiken sen jälkeen mitä he ovat kokeneet? Tuo on tarpeetonta ja tiedät sen itsekin.) Sini huokaisi turhautuneesti. Tyttö tajusi, että oli ihan turha yrittää rauhoitella Mattia kun tämä oli tässä tilassa, loi varoittavan katseen

Jaakkoon joka tuijotti Mattia vihaisesti, rauhoitti tätä katseellaan. "En mie häntä suojellu vaan ihteäni. Mie pelkäsin. Aattelin, että jos olisin kertonut jollekulle, oisin ollu ikuisesti leimattu huoraksi. Pelkäsin myös et alkaisit vihata minuu", Sini sanoi hiljaa, katse maahan painettuna. "Voi jumalauta, ookko nyt saatana ihan tosissas? Sanoitko ihan oikeasti just, että Jaakko kuoli koska et halunnu leimautuu huoraksi! Sehän onki perkeleen hyvä syy kuolla! Voi helvetti sentään, pakkoko oli just tuollon ruveta piittaamaan ihmisten puheista, ko et oo niistä ennenkään paskan vertaa piitannu!" Matti kuuli oman äänensä kohoavan saarnan yli. Sini ja Jaakko hyssyttelivät häntä hätääntyneinä, mutta Matti ei jaksanut välittää. Kaikkien katseet kääntyivät heihin, kuolleet kasvot katsoivat heitä ilmeisen uteliaina. Saarna oli keskeytynyt. Pappi tuijotti heitä erittäin pahalla katseella. Matti tyytyi näyttämään papille ruokotonta käsimerkkiä, jollaista piikatyttökin oli näyttänyt. Tuntui hyvältä tehdä jotain niin hullua. Sitä paitsi se oli varmaan hänen viimeinen tekonsa tässä maailmassa joten miksipä ei. Hiljaisuus oli jäätävä. Matti tajusi, että se taisi nyt olla tässä, mutta tunsii olonsa yllättävän rauhalliseksi. Toivottavasti se ei kestä kovin kauaa, Matti mietti. Ajatukset tuntuivat samaan aikaan sumuisilta ja hyvin kirkkailta. Sini ja Jaakko katsoivat Mattia vihan ja epätoivon sekaisilla katseilla, Matti loi heihin katseen jonka toivoi näyttävän pahoittelevalta, olisi halunnut sanoa paljonkin, mutta sanoja ei ollut. Matti ei uskaltanut edes hengittää. Tilanteen huomioon ottaen se olikin hyvä. Jos jossakin tilanteessa kannatti pidätellä hengitystään niin nyt. Vainajat eivät tehneet mitään muuta kun katselivat heitä kiinnostuneina kuin odottaen jotain tapahtuvaksi. "Heretkää ny perkele tuijottamasta ko lehmä uutta navettaa ja pitäkää huoli omista asioistanne! Ihan ko täällä ei ois ketkään koskaan ennen riidelly!" Sini huusi rikkoen painostavan hiljaisuuden. Suurin osa vainajista kääntyi hämillään pois ja jatkoi omia touhujaan. Pappi silmäili heitä vielä hetken jäätävästi. "Pahoittelemme keskeytystä", Jaakko sanoi korrektisti. Pappi vain tuhahti vihaisesti, mutta jatkoi saarnaansa. Pian loputkin vainajat menettivät kiinnostuksensa heihin ja vajosivat takaisin tylsyyteensä tai omiin touhuihinsa. Jaakko katsoi Mattia pahasti. "Helvetin ääliö. Haluukko selvitä täältä ulos vai et? Hillitse ny saatana vähän ittees. Se oli ihan helvetin lähellä – liian lähellä..." (Hän on oikeassa), Matti sanoi itselleen. (Ylitit rajan ja tiedät sen itekin. Olet ääliö. Pyydä nyt vain anteeksi, ei voi ihan oikeasti olla noin vaikeaa sanoa sitä.) "Pidä ny piru viekoon kerranki se turpas kiinni", Matti ärähti sen sijaan, "Onko sinulle tullu mieleen etten ehkä haluu selvitä täältä ulos? Etenkään sen jälkeen mitä kuulin." (Voi nyt jumalauta oikeasti. Lopeta jo ja sulje nyt ainakin suusi jos et osaa anteeksi pyytää.) "Tee sit saatana itsemurha jossain muualla, luulekko, että me halutaan kattella, ko sut revitään kappaleiksi?" Jaakko katsoi Mattia silmät tuskaisina ja vihaisina. Matti sulki silmänsä hetkeksi. (Älä vastaa. Älä mene siihen enää. Ihan oikeasti. Anna nyt olla jo.) "Ihan vaan tiedoksi minuu ei kiinnosta pirun vertaa haluutko nähdä sen vai et. Pistä silmät kiinni. Luulekko että minä halusin kattella sinun tukehtuvan silmiäni eessä?" Matti sinkosi takaisin ja vihasi itseään sanoessaan ne sanat. (Menit liian pitkälle. Menit totaalisen liian pitkälle.) "Kyllä, minä luulen että halusit", Jaakko sanoi jäätävällä äänellä silmät leimuten, "Ei sun ois ollu pakko tulla paikalle, mutta tulit kuiteski. Siitä voit siis syyttää ihan ittees." Siihen Matti ei osannut vastata mitään. Matti katsoi Jaakon silmiin, joissa oli julma pilke ja tajusi, että oli todellakin onnistunut suututtamaan ja loukkaamaan ystäväänsä pahemmin kuin tajusikaan. Matti oli jollain sairaalla tavalla iloinen Jaakon häijystä tavasta lyödä hänelle luu kurkkuun. (Sinä kerjäsit sitä), Matti sanoi itselleen, (Sait mitä pyysitkin). Häijyintä sanoissa oli se, että niissä piili totuuden siemen. Painostavaa hiljaisuutta kesti hetken. "Lopettakaa ny molemmat", Sini sanoi lopulta turhautuneena, "Lakatkaa loukkaamasta toisianne. Miuta alkaa pikkuhiljaa rasittaa tää sovittelijana oleminen. Käyttäytykää ko saatana aikamiehet. Turha repii vanhoja haavoja auki yhtään enempiä, ko on

jo revitty.” Matti kääntyi takaisin Sinin puoleen tuskaa silmissään. ”Yhtä asiaa minä en ymmärrä, vaikka miten yritän. Miten niin oisin muka alkanu vihata sinuu? Miten voit aatella noin? Millä helvetin perusteella oisin alkanut vihata sinuu siks et sinut raiskattiin? Ekkö aatellu asiaa mitenkään järkevästi?” ”Ehkä en, mutta ei sillä enää oo merkitystä. Oot tavallaan oikeessa, ehkä mie oon vastuussa Jaakon kuolemasta. Luulekko etten ite aatellu sitä? Luulekko, etten syyttänyt itseäni siitä? Miks luulet, et tapoin itteni?” ”No sietää kyllä saatana syyttääki”, Matti sähähti vaikka tiesi sen olevan tarpeettoman häijyä, ”Yhtä hyvin oisit voinu ripustaa hänet hirteen.” ”Lopeta ny helvetissä se räksyttäminen ja pidä se turpasi kiinni tai suljen sen omakätisesti. Minä oon yksin vastuussa omista teoistani. En salli, et syyllistät Siniä tästä. Hän teki vain, niinko oikeaksi koki, kuten minäkin”, Jaakko epäröi hetken ennen kuin jatkoi tavallista hiljaisemmalla äänellä, katse seinämaalauksissa, ”Tein sen, koska oon rakastanut Siniä koko ikäni. Sikäli ko asialla enää on merkitystä. En kadu hetkeekään, et kuolin niin hyvästä syystä.” Jaakon sanoja seurasi lyhyt, järkyttynyt hiljaisuus. Jaakko lasi katseensa. ”Tuo oli ehkä kummallisimman rakkaudentunnustus, jonka oon koskaan kuullut”, Matti mutisi lopulta kun ei osannut sanoa oikein muutakaan. ”Elä viitti leukailla”, Sini tokaisi. Hän katsoi Jaakkoa surullisesti, ”Miks et koskaan kertonu siitä?” ”En tiä. Kai minä aattelin, et se oli naurettavaa, ettet sinä välitä minunlaisista pojista. Sitä paitsi tiesin, et te olitte Matin kanssa mieltyneitä toisiinne.” Siihen Matti ei osannut sanoa mitään. He olivat pitkään hiljaa. Matti ei tiennyt mitä ajatella Jaakon tunnustuksesta. Asia oli surullisen yksinkertainen. Jaakko piti itseään liian rumana Sinille. Oli pitänyt siitä asti, kun Sini oli ollut hontelo lapsi, jolla oli naama mudassa. Siinä se kaikessa karuudessaan, siitä se kaikki johtui. Siitä, että Jaakolla oli murtunut nenä, takkuiset hiukset ja arpiset kasvot. Siinä hetkessä Matti tajusi koko sen tilanteen hullun ironian ja melkein nauroi. Se olisi voinut olla kierolla tavalla hauskaa, ellei se olisi niin hemmetin surullista ja turhauttavaa. Olisipa Jaakko vain tunnustanut tuon vielä elossa ollessaan. Matti olisi unohtanut vähäisetkin romanttiset toiveensa Sinin suhteen. Jos niitä nyt ylipäätään sellaisiksi saattoi kutsua. Nyt kun Matti oli armottoman rehellinen itselleen, ennen juhannusta hän oli tuskin huomannut että Sini oli tyttö. Se syvä kiintymys, jota Matti oli Siniä kohtaan tuntenut, oli niin siveän sisarellista, että se oli outoa. Matti tajusi ihastuneensa Siniin lähinnä siksi, että tämä sattui olemaan niin hemmetin kaunis. Matti taas oli pelkkä hämmentynyt teinipoika, joka kaipasi naisen läheisyyttä, mutta ei osannut lähestyä heitä. Mitä tekemistä sillä oli rakkauden kanssa? Ei niin mitään, ei ainakaan sillä tavalla miten Jaakko oli asian käsittänyt koko ajan. Jaakko oli rakastanut Siniä jo silloin, kun tämä oli ollut hontelo ja takkutukkainen lapsi, joka nosti kirveen maasta. Jaakko oli aina rakastanut tuota kirottua mielipuolta niin syvästi, että oli silmää räpäyttämättä valmis tappamaan oman veljensä ja kuolemaan hirsipuussa sen vuoksi. Matti kirosi Jaakon tuskallista ujoutta ja aloitekyvyttömyyttä. Nyt kun sitä mietti, se oli ilmiselvää. Niin ilmiselvää, että se oli suorastaan naurettavaa. Miten huonosti Matti olikaan tuntenut parhaan ystävänsä, vaikka luuli tietävänsä kaikki tämän salaisuudet! Jopa Juha oli huomannut Jaakon tunteet, vaikka olisi varmasti voittanut maailman huonoimman isoveljen palkinnon koska tahansa. (Kuinka huonon ystävän se minusta tekee?) Matti ei voinut olla kysymättä itseltään. (Miten oli mahdollista, että olin niin hölmö ja sokea?) Matti ymmärsi nyt, miksi Jaakko ei ollut rikkonut järjetöntä lupaustaan. Se oli naiivia, typerää ja ehdotonta, mutta sellainen oli Jaakon tapa rakastaa. Jonkun mielestä se olisi voinut olla kaunista. Matin mielestä se oli vain surullista. Rehellisesti sanoen Matti ei voinut olla ajattelemaan, että Jaakko oli kuollut vain ja ainoastaan omaa typeryyttään ja lyhytnäköisyyttään. Matti muisti, miten oli tuntenut vastustamatonta halua hakata Jaakon ruumista sitä katsellessaan ja kironnut tämän typeryyttä, edes tietämättä syytä Jaakon kuolemaan. Nyt Matti tunsikin samanlaista halua

läimäyttää miestä kasvoille ja kirotta päin mätäneviä kasvoja ystävänsä typeryyttä. Tietenkään Matti ei tehnyt niin. Mitä hyötyä siitä olisi ollut? Ei se mitään muuttaisi. Sitä paitsi Matti tiesi käyttäytyneensä jo ihan tarpeeksi kusipäisesti yhden yön osalta. 25. Luku "Tässä on aika paljon sulateltavaa", Matti sanoi lopulta, pakottaen äänensä rauhalliseksi, "Mutta ette kertoneet vielä koko juttua. Haluaisin tietää loputkin." "Mitä tarkoitat?" Jaakko kysyi hämillään. "Et kertonu miten hemmetissä pääsit pois sieltä ladosta jos et kerran voinu kävellä?" "En päässykkään. Kuka sano et lähin sieltä?" Matti voi pahoin ja katsoi Siniä vihaisesti tuntien edelleen tarvetta syyttää tyttöä, vaikka tiesi että se oli väärin. Se oli kuitenkin helpompaa kuin syyttää itseään tai myöntää ettei sillä enää ollut mitään merkitystä. He olivat kuolleita. Se oli mennyttä. Heidän kannaltaan sillä ei enää ollut mitään merkitystä. "Se on sinun onnes, ettei tapanani ole lyödä likkoja. Varsinkaan ko oomme kirkossa", Matti ärähti. Sini katsoi Mattia tynnellä, surullisella ilmeellä, aivan kuin olisi ymmärtänyt kaiken ja hyväksynyt sen täydellisesti. Todennäköisesti Sini ymmärsikin. Vaikka siitä olikin vuosia, he vaistosivat edelleen herkästi toistensa mielentilat. Se sai Matin tuntemaan olonsa entistä pahemmaksi. "Voi helvetin helvetti jos toi räksyttäminen ei nyt oikeesti lopu, voit painuu hiiteen. Koettelet nyt ihan tosissas sietokykyäni. Varotan nyt tasan viimesen kerran. Voin kertoa, ettei minuu hirveesti huvittanu mennä kotiin, vaikka oisinkin päässy käveleen. Ei ollu oikein muuta vaihtoehtoo, joten koetapa nyt rauhoittuu", Jaakko sinkosi takaisin. Matti vaiken ja laski katseensa maahan. "Oon pahoillani", Matti sai lopulta sanottua, "Käyttäydyn ko kusipäinen kakara. Antakaa anteeksi. En tiedä mikä helvetti minua riivaa." (Oliko se nyt niin hemmetin vaikeaa?) "Saat anteeksi. Ymmärrän että oot järkyttynyt ja vihainen. Se on ihan okei, mutta älä pura sitä meihin, älä ainakaan tuolla tavoin. Ite halusit kuulla sen." Matti pudisteli päätään. "Sinä et ymmärrä. En minä oo järkyttyny." "Matti ei siun tarte... -" "Tarvitsee", Matti tokaisi yskkantaan ja tuijotti Siniä kiinteästi, "Ei tämä minuu järkytä, vaikka se onkin kammottavaa mitä teille tapahtui. Se käy järkeen – hyvin kammottavalla tavalla mutta käy kuitenkin." "En ymmärrä mitä sie... -" "Anna minun puhua loppuun." Sini vaiken ja katsoi Mattia odottavasti. "Yritän sanoa, että ymmärrän nyt paljon paremmin miksi asiat tapahtui niinko ne tapahtu. Siinä mielessä oli helpottavaa kuulla totuus vaikka se oliko kammottavaa. En vaan ihan rehellisesti sanottuna ymmärrä...", Matti nielaisi palan kurkustaan ja sulki silmänsä hetkeksi ennen kuin jatkoi, "Miksi valehtelit minulle, Sini? Sen minä vaan haluaisin tietää. Ymmärrän, että Jaakko ei halunnut rikkoa lupaustaan, mutta miksi sinä luulit, etten kestäis totuutta? Kaiken sen jälkeen, mitä me ollaan yhdessä koettu ja jaettu. Me ollaan jumalauta kasvettu yhdessä ja sinä valehtelit minulle tietien tahtoen tommosesta asiasta. Miksi et vaan voinut kertoa sitä sillon ko se tapahtu? Rehellisesti sanoen tunnen oloni ihan helvetin petetyksi just nyt. Yksinkertaisesti vaan helvetin petetty olo, ja helvetin tyhmä olo etten tajunnut tätä aikasemmin. Tiedän ettei minulla ole oikeutta tuntea näin, mutta en voi sille mitään. Tiedän ettei se oikeuta käyttäytymään kusipäisesti ja oon pahoillani siitä." "Matti mie... -" "Sini-kiltti, anna minun puhua nyt loppuun. Se mitä sanoit... Pelkäsit että oisin alkanu vihata sinuu... Ajattelitko ihan oikeesti niin? Oonko minä ihan oikeasti niin huono ystävä, että aattelit minun vihaavan sinuu siksi, että sinut raiskattiin? Etkö ihan tosissas tajuu miten tärkeä sinä oot minulle? Sinä oot ollu siellä aina, te molemmat ootte. En vois ikinä vihata sinuu, tapahtu mitä tahansa. Minä ihan tosissani luulin, että sinä tiesit sen. Sini-kiltti, auta minuu ymmärtämään... Miksi? Miksi sain tietää tästä vasta nyt, ko on liian myöhäistä?" Matin ääni murtui viimeisten sanojen kohdalla, hän käänsi katseensa pois Sinistä ja Jaakosta, ei kestänyt katsoa heidän myötätuntoisia ilmeitään ja kuolleita kasvojaan. Kukaan ei sanonut hetkeen mitään. "Matti mie... Mie oon niin pahoillani. En halunnu satuttaa sinuu." Matti naurahti katkerasti. "Et halunnu satuttaa? Et ihan tosissas halunnu satuttaa vaikka salasit tollasen asian? Mitä sinä sit

oikein halusit? Minä luulin, et luotit minuun. Kaiken sen jälkeen, Sini, jotenkin oletin että luottaisit minuun sen verran. Olisin ehkä voinut tehdä jotain, auttaa sinua jotenki – sitä vartenhan ystävät on olemassa. Me oltais voitu selvitä siitä yhdessä niinko me oltiin ennenki selvitty yhdessä kaikesta muustaki. Mutta sinä et antanu minulle edes mahdollisuutta. Pakko sanoa, että se loukkaa minua ihan helvetisti. Tiedän, että on väärin tuntea näin, mutta silti se ei poista sitä. Oon ihan helvetin loukkaantunut, että salasit tän asian näin pitkään. En ymmärrä mitä oon tehnyt ansaitakseni epäluottamuksesi, Sini.” ”Ei kyse oo siitä etten ois luottanu sinuun. Tietenki luotan. Mie vaan... - Kai mie halusin vaan suojella siuta. Olin tyhmä, en osannu aatella että kokisit sen noin. Oon pahoillani. Miun ois pitänyt kertoa sinulle, tajuan sen nyt.” Kenelläkään ei ollut muuta sanottavaa, hiljaisuus väräili heidän välillään jännittyneenä. Matti katsoi Jaakkoa ja tunsipa kurkussaan. Oliko tämä oikeasti viettänyt yli kuukauden ladossa maaten, kykenemättä liikkumaan mihinkään, jalat murskana? Matti muisti Juhan hymyn kun tämä oli sanonut, ettei Jaakko voinut oikein hyvin. Matti voi pahoin. ”En jaksa uskoa että olit siellä ladossa yli kuukauden, enkä tiennyt siitä. Uskomatonta että ylipäättään selvisit hengissä siitä”, Matti sanoi päättään pudistellen. Jaakko kohautti olkiaan. ”Olisin varmaan kuollutkin ellei Sini olisi hoitanut minua. Mulle nous aika korkea kuume ja jokin päivän aikana aika paljon viinaa kipulääkkeeksi, joten en muista siitä ajasta paljonkaan. Aika jotenkin menetti merkityksensä.” ”Olisit siis voinut kuolla ilman että oisin edes koskaan saanut tietää siitä”, Matti sanoi hiljaa tukahtuneella äänellä, ”Olisit vaan yksinkertaisesti kadonnut.” Sini katsoi Mattiin myötätuntoisesti. ”Matti mie oon oikeesti todella pahoillani. Miun ois pitänyt kertoa sinulle.” Matti loi tyttöön tuskaiseen katseen. ”Et sinäkään kovin hyvässä kunnossa varmaan ollu. Mitä sinä teit sen jälkeen?” Sini kohautti olkiaan. ”Menin ensiks järven rantaan peseytyyn ja sit takas Jaakon luokse. Vuodin edelleen verta, joten Jaakko antoi minulle jonkun hopeisen kädyn, joka hänellä oli mukana. En pystynyt ajatteleen oikein järkevästi, mut Jaakko käski mennä tietäjän luo hakeen jotain yrttejä verenvuotoon ja kipuun ja antoi minulle takkinsa. Kehitin jonkun puolviljan tarinan ystävästä, joka oli astunut naulan päälle, mutta en tiennyt uskontoa se minua.” Matti kääntyi Jaakon puoleen. ”Mistä lähtien sinä oot hopeisia kääntäjä kanniskellu mukana?” Jaakko meni hieman vaikeaksi. ”No, se kuului äiteelleni”, Jaakko sanoi vähättelevästi ja katsoi maahan. ”Tuota et oo kertonut aiemmin.” Sini katsoi Jaakkoa surullisesti. Jaakko huitaisi kädellään ilmaa. ”Mitä väliä sillä on? Pidin sitä mukana lähinnä tavan vuoksi. On hän varmaan täällä jossain, mutta en oo koskaan nähnytkään koko naista, en ees tuntisi häntä vaikka hän olisi vieressäni. Ja tuskin hänkään minua tunsi, vaikka oon sentään hänen poikansa. Elä kato minua noin.” Taas Matti tunsipa vastustamatonta halua läimäyttää Jaakkoa ja häpesi ajatustaan. (Niinpä tietysti. Miten mies voi olla kuolleenakin noin tuskallisen ujo? Miksei Jaakko voinut vain sanoa, että totta helvetissä sillä on väliä - kun kaikki tietävät sen kuitenkin.) ”Kiva, et arvostat äiteitä noin paljon, pikkuveli”, kuului ivallinen ääni Jaakon takaa, ”Ei äitee täällä oo, ei hän oo mitään niin pahaa tehnyt, et tänne joutuis. Paitsi tietenkin synnyttänyt sut, mut sitä ei lasketa, hän ei tiennyt mitä teki.”